

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Фізико-математичний факультет

**Збірник тез доповідей учасників
XX Всеукраїнської науково-методичної конференції
здобувачів вищої освіти та молодих вчених
«НАУМОВСЬКІ ЧИТАННЯ», присвяченої
300-річчю з дня народження Григорія Сковороди**

3-4 листопада 2022 року

Харків – 2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Бойчук Юрій доктор педагогічних наук, професор, завідувач ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди (Голова оргкомітету);

Бережна Світлана доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди (заступник Голови оргкомітету);

Пономарьова Наталія доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики, декан фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С. Сковороди (заступник Голови оргкомітету);

Жерновникова Оксана доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди; кафедри математики ХНПУ імені Г. С. Сковороди (заступник Голови оргкомітету);

Сіра Ірина доцент кафедри математики ХНПУ імені Г. С. Сковороди, (секретар оргкомітету);

Боярська-Хоменко Анна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Олефіренко Надія доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Масич Віталій доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізики ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Басенко Ольга здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, в. о. голови студентської ради фізико-математичного факультету;

Худас Анна здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, голова волонтерського комітету студентської ради фізико-математичного факультету.

Рекомендовано вченою радою фізико-математичного факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
протокол № 7 від 31 січня 2023 р.

Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 2 від 15 лютого 2023 р.

Матеріали XX науково-методичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наумовські читання», присвяченої 300-річчю з дня народження Григорія Сковороди [Електронний ресурс] (3-4 листопада 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. Жерновникової О.А. / ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ, 2022. – 436 с.

©Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

Сучасні електронні ресурси для опанування клавіатури в початковій школі

Надія Олефіренко, завідувачка кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Влада Пономарьова**, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**210**

Практичний досвід використання навчальної інфографіки

Надія Олефіренко, завідувачка кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Анастасія Гребешкова**, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**215**

Електронний інструментарій навчання школярів баз даних

Надія Олефіренко, завідувачка кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Людмила Колесник**, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**217**

Педагогічні можливості міжпредметних зв'язків у процесі навчання інформатики

Надія Олефіренко, завідувачка кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Таїсія Дубовик**, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**220**

Особливості рольових ігор у навчанні школярів інформатики

Надія Олефіренко, завідувачка кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Олексій Добрунов**, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**222**

Сучасні правила створення веб-сайтів

Надія Олефіренко, завідувачка кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Людмила Поліщук**, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**225**

Можливості онлайн калькуляторів у навчанні майбутніх учителів основ теоретичної інформатики

Світлана Веприк, доцент кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**228**

Синхронний та асинхронний режими взаємодії в організації дистанційного навчання

Геннадій Дейниченко, доцент кафедри фізики і хімії ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Олена Бабак**, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**230**

Отже, групову роботу майбутніх учителів інформатики при вивченні основ програмування можна організувати з використанням різноманітних форм, застосування яких залежить від конкретних навчальних ситуацій, що дозволяє розвивати як професійні компетентності, так і загальні.

Список використаних джерел

1. Kagan S., Kagan S. Cooperative learning. – San Clemente, CA : Kagan, 1994.
2. Panitz T., Panitz P. Encouraging the use of collaborative learning in higher education //University teaching: International perspectives. – 1998. – С. 161-201.
3. Eisen M. J. Peer-based learning: A new-old alternative to professional development //Adult Learning. – 2001. – Т. 12. – №. 1. – С. 9.
4. Willis S., Byrd G., Johnson B. D. Challenge-based learning //Computer. – 2017. – Т. 50. – №. 7. – С. 13-16.
5. Carroll C. Competition based learning in the classroom //2013 ASEE Annual Conference & Exposition. – 2013. – С. 23.313. 1-23.313. 20.

Kurhanskyi A. R., Olefirenko N. V.

PEDAGOGICAL OPPORTUNITIES OF ORGANISING GROUP WORK IN PROGRAMMING TRAINING OF FUTURE IT TEACHERS

Abstract. Forms of group-based work organisation that can be used when teaching students the basics of programming are considered. Situations of using these forms of work in the educational process are given.

Key words: Group-based work, cooperative learning, collaborative learning, peer-based learning, challenge-based learning, competition-based learning.

УДК 37.01/09

Пономарьова В.К., Олефіренко Н. В.

СУЧАСНІ ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ДЛЯ ОПАНУВАННЯ КЛАВІАТУРИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Анотація. Навички сліпого друку є актуальними у сучасному діджиталізованому світі, оскільки вивільняють користувачів від обдумування самого процесу набору та суттєво його прискорюють. Формування зазначеної навички може бути успішним, починаючи з початкової школи. З цією метою корисними можуть бути електронні онлайн ресурси - навчальні, навчально-ігрові, розважально-ігрові.
Ключові слова: інформатика, клавіатура, сліпий друк, початкова школа.

Життя в сучасному діджиталізованому світі потребує від людини навичок, які раніше вважалися зайвими чи непотрібними. Несподівано, але зараз, через поширення найрізноманітніших гаджетів чи не найактуальнішими, за поглядами фахівців, виявилися навички сліпого друку на клавіатурі. Дійсно, останнім часом збільшуються обсяги комунікації через текстові повідомлення – для роботи, навчання, спілкування. І саме тут навички сліпого друку постають вельми потрібними, оскільки вивільняють користувачів від обдумування самого процесу набору та суттєво його прискорюють.

Вважається, що навички сліпого набору доцільно опанувати якомога раніше – з початкової школи. Для формування навичок сліпого набору існує значна кількість інтернет-ресурсів, однак не всі з них можна назвати якісними, не всі є всі адаптовані до використання у навчанні та відповідають віковим вимогам дитячого віку. Передусім, провідна форма навчання та роботи з учнями у початковій школі – гра та інтерактивні вправи.

У інтернет-просторі ресурсів для опанування сліпого набору на клавіатурі учнями початкової школи в ігровій формі дуже мало – їх переважна кількість розроблена англійською мовою та не локалізована, не містить української розкладки. Прикладами популярних електронних ресурсів є англомовна колекція TypingGames (див.рис.1) [1] та колекція з україномовним інтерфейсом у головному меню Qwertygam (див.рис.2) [2].

Переваги зазначених ресурсів полягають у тому, що вони є безкоштовними, не потребують авторизації, правила роботи є достатньо простими та інтуїтивно зрозумілими. Водночас, вони супроводжуються великим обсягом реклами (на початку роботи та перед запуском), а також досить повільно завантажуються.

Щодо україномовних інтернет-ресурсів для опанування сліпого набору на клавіатурі, то їх можна розподілити на три групи – навчальні, навчально-ігрові, розважально-ігрові.

Навчальні інтернет-ресурси являють собою прості за дизайном тренажери та містять, як правило, послідовність міні-уроків із завданнями на виконання набору символів чи послідовностей символів з елементами інтерактивності. При успішному завершенні всіх уроків може бути перебачено генерацію сертифікатів. Такого роду ресурси можуть бути корисними для учнів старшої школи, які усвідомлюють потребу у набутті навичок сліпого друку, вміють

працювати самостійно і без додаткових заохочень. Прикладом навчального інтернет-ресурсу є тренажер Touch Typing Study (див. рис.3) [3].

Навчально-ігрові інтернет-ресурси для опанування сліпого набору на клавіатури дозволяють здійснити навчання у ігровій формі - наприклад, Ratatype (див. рис.4) [4]. Цей ресурс має сучасний, яскравий та водночас продуманий інтерфейс, припускає можливість роботи в режимі простого тренажера та в режимі гри. У режимі гри користувач може обрати собі героя-тваринку, яка буде виконувати завдання. Додатковою мотивацією до роботи є накопичення монет під час проходження завдань, які в подальшому використовують для створення власних аватарів.

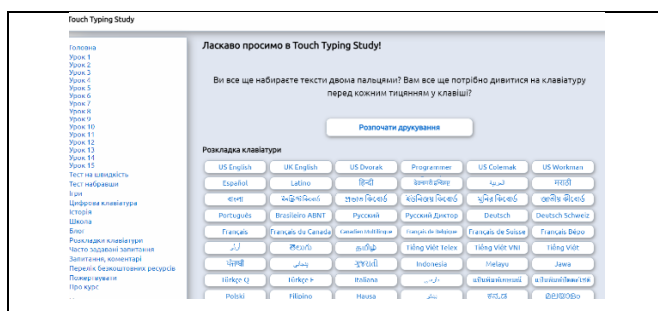

Рис. 3. Touch Typing Study

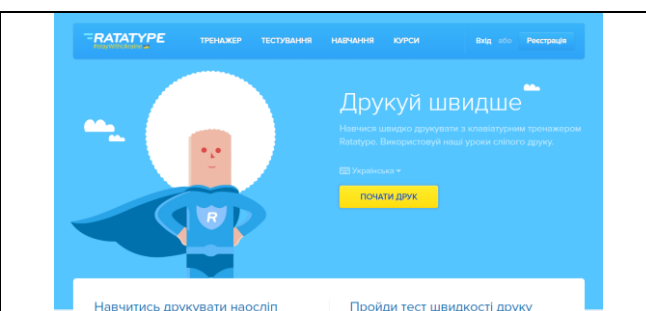

Рис.4. Ratatype

Розважально-ігрові інтернет-ресурси містять не упорядковані вправи, які спрямовуються на загальне знайомство з клавіатурою, на покращення навичок швидкої роботи з окремими групами клавіш. Такі ресурси не забезпечують повноцінне навчання, а дозволяють тільки підкріпити уміння та навички. Припустимим варіантом є їх використання для домашніх завдань чи самостійної роботи. Прикладами таких ресурсів є колекції, представлені на Freeplayonlinegame [5].

Рис. 5. Freeplayonlinegame

Таким чином, в інтернет-просторі існує чимало електронних ресурсів, призначених для набуття навичок роботи з клавіатурою. Водночас, не всі з них можуть бути використані у навчання та, особливо, у навчанні учнів початкових класів. Незалежно від виду (навчальні, навчально-ігрові, розважально-ігрові)

такі електронні ресурси можуть бути оцінені за критеріями: комерційність, потреба у авторизації, наявність української мови у інтерфейсі та розкладці, адаптованість інтерфейсу до вікових вимог, наявність навчальної стратегії, наявність ігрової стратегії.

Список використаних джерел

1. Typinggames URL: <https://www.typinggames.zone/> (дата доступу 01.10.2022 р.)
2. Qwertygam URL: <https://ua.qwertygame.com/tags/Typing-tutor/> (дата доступу 01.10.2022 р.)
3. Touch Typing Study URL: (<https://www.typingstudy.com/uk-ukrainian-2/> (дата доступу 01.10.2022 р.)
4. Ratatype URL: <https://www.ratatype.ua/> (дата доступу 01.10.2022 р.)
5. Freeplayonlinegame. URL: <https://freeplayonlinegame.com.ua/search.php?sea=%D0%A2%D0%A0%D0%95%D0%9D%D0%90%D0%96%D0%95%D0%A0+%D0%9A%D0%9B%D0%90%D0%92%D0%86%D0%90%D0%A2%D0%A3%D0%A0%D0%98> (дата доступу 01.10.2022 р.)

Ponomarova V.K., Olefirenko N. V.

PEDAGOGICAL OPPORTUNITIES OF INTERSUBJECT CONNECTIONS IN LEARNING COMPUTER SCIENCE

Abstract. In the learning students informatics, interdisciplinary connections with other subjects are quite logical and appropriate. However, in practice, the implementation of these connections meets a lot of difficulties. The peculiarities of the implementation of intersubject connections are determined. Forms of organization of activities with the aim of realizing interdisciplinary connections are considered. There was an survey of teachers to see the difficulties and positive features of the implementation of interdisciplinary connections.

Key words: computer science, interdisciplinary, connections, integrated lessons, tasks.

